

College Geneeskundig Specialismen

Besluit van 8 november 2017 houdende de aanvullende opleidings- en erkenningseisen voor het medisch specialisme urologie*

(Besluit urologie)

Het College Geneeskundig Specialismen,

gelet op artikel 14, tweede lid, onder d., van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg en artikel 11 van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst;

gezien het advies van de Federatie Medisch Specialisten, de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband, de Nederlandse Internisten Vereniging en de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten;

BESLUIT:

---

* In de Staatscourant van 25 januari 2018, nr. 3786 is mededeling gedaan van vaststelling van het besluit door het CGS en de instemming daarmee van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. [Dit besluit treedt in werking op 26 januari 2018](#) en werkt terug tot en met 1 januari 2018

Hoofdstuk A

Algemene bepalingen

A.1. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- LOP: het landelijk opleidingsplan van de Nederlandse Vereniging voor Urologie.
- Urologie: het specialisme dat zich richt op de preventie, diagnostiek en conservatieve en operatieve behandeling van aandoeningen van de (bij)nieren, de urinewegen en van de geslachtsorganen van de man;

A.2. Opleidingsplan

De opleiding tot uroloog voldoet aan het LOP.

Hoofdstuk B

De opleiding

B.1. Duur

De duur van de opleiding bedraagt zes jaar.

B.2. Specialismegebonden competenties

1. De opleiding is gericht op het bereiken van de door het CGS vastgestelde algemene competenties en specialismegebonden competenties.
2. De in het eerste lid bedoelde specialismegebonden competenties zijn vastgelegd in het LOP.

B.3. Structuur van de opleiding

1. De opleiding bestaat uit de volgende onderdelen:
  - a. achttien maanden heelkunde, bestaande uit de eerste opleidingsjaren heelkunde (algemeen), gevolgd door
  - b. urologie.
2. Het onderdeel heelkunde, bedoeld in het eerste lid, onder a., voldoet aan de eisen gesteld in het Besluit Heelkunde en het landelijk opleidingsplan heelkunde.
3. Het onderdeel urologie, bedoeld in het eerste lid, onder b., bestaat uit twee onderdelen:
  - a. een kerncurriculum met de kenmerkende beroepssituaties, bedoeld in artikel B.4. ;
  - b. een differentiatiestage in een of twee van de vakinhoudelijke thema's, bedoeld in het vierde lid, of uit wetenschap.
4. De vakinhoudelijke thema's, bedoeld in het derde lid., onder b. betreffen:
  - a. andrologische urologie;
  - b. endo-urologie en complexe steenbehandeling;
  - c. functionele urologie en reconstructieve urologie;
  - d. kinderourologie;
  - e. oncologie.
5. De differentiatiestage, bedoeld in het derde lid, onder b., wordt doorlopen in een erkende urologische opleidingsinstelling of onder verantwoordelijkheid van de opleider in een instelling waarmee een samenwerkingsovereenkomst is gesloten.

B.4. Inhoud van de opleiding

Het kerncurriculum bedoeld in artikel B.3., derde lid., onder a. omvat de volgende kenmerkende beroepssituaties :

- a. het poliklinisch consult en consultatie op de SEH;
- b. de kwetsbare oudere patiënt;
- c. een man met een seksuele klacht;
- d. een man met een vruchtbaarheidsstoornis;
- e. een patiënt met stenen;
- f. een patiënt met een functiestoornis van de urinewegen (incontinentie, plasklachten, neurogene blaas);
- g. een patiënt met een afwijking aan de urethra;
- h. een kind met een urologische aandoening;
- i. een patiënt met een uro-oncologische aandoening.

B.5. Plaats van de opleiding

1. De aios volgt het onderdeel heelkunde, bedoeld in artikel B.3., eerste lid, onder a., in één opleidingsinstelling.

2. De aios volgt het onderdeel urologie, bedoeld in artikel B.3., eerste lid, onder b., in een universitaire opleidingsinrichting en in een niet-universitaire opleidingsinrichting.

B.6. Cursorisch onderwijs

1. Het cursorisch onderwijs in het onderdeel heekunde, bedoeld in artikel B.3., eerste lid, onder a., bestaat uit de volgende onderdelen, als beschreven in het Besluit heekunde:
  - a. CASH 1.1 (Cursorisch onderwijs AioSHeekunde 1.1; Basis chirurgie);
  - b. CASH 1.2 (Basis oncologie);
  - c. ATLS (Advanced trauma life-support);
  - d. Basic surgical skills;
  - e. Anatomie (3 modules naar keuze);
  - f. Intensive care;
  - g. Basis cursus laparoscopie;
  - h. EBM (Evidence Based Medicine).
2. Het cursorisch onderwijs in het onderdeel urologie, bedoeld in artikel B.3., eerste lid, onder b., betreft in ieder geval de cursus stralingshygiëne voor medische specialisten op deskundigheidsniveau 4A/M.

Hoofdstuk C   **De erkenning tot opleidingsinrichting**

C.1. Eisen voor erkenning opleiding in het onderdeel urologie

1. In aanvulling op artikel C.8. van het Kaderbesluit CCMS voldoet de instelling die de opleiding in het onderdeel urologie, bedoeld in artikel B.3., eerste lid, onder b., verzorgt aan de volgende eisen:
  - a. de instelling beschikt over een polikliniek met ten minste 500 nieuw ingeschreven urologische poliklinische patiënten per jaar;
  - b. het aantal urologische opnamen bedraagt ten minste 300 per jaar;
  - c. het aantal urologische operaties bedraagt ten minste 250 per jaar;
  - d. de instelling heeft een regionaal opleidingsplan opgesteld met de regionale partners.
2. Het eerste lid, onder a., b. en c. is niet van toepassing op de differentiatiestage, bedoeld in artikel B.3., derde lid, onder b.

Hoofdstuk D   **Slotbepalingen**

D.1. Overgangsbepaling

1. Dit besluit is van toepassing op de aios die de opleiding op of na 1 januari 2018 is aangevangen.
2. De aios die de opleiding voor 1 januari 2018 is aangevangen past voor 1 januari 2019 diens opleidingsschema en de inhoud van diens opleiding aan dit Besluit aan.
3. De opleidingsinrichting die als zodanig erkend is op 1 januari 2018 stelt voor 1 januari 2019 een regionaal opleidingsplan op met de regionale partners, bedoeld in artikel C.1., eerste lid, onder d.

D.2. Intrekking besluit

Besluit urologie van 12 april 2010 wordt ingetrokken.

D.3. Bekendmaking

1. Dit besluit, alsmede wijziging daarvan, behoeft instemming van de Minister voor Medische Zorg en Sport.
2. In de Staatscourant wordt mededeling gedaan van de instemming van de minister, genoemd in het eerste lid en van de vaststelling en wijziging van dit besluit door het CGS. Daarnaast wordt daarvan mededeling gedaan in het officiële orgaan van de KNMG.
3. De mededeling in het officiële orgaan van de KNMG als bedoeld in het tweede lid bevat tenminste de titel van het besluit of wijziging en de datum van inwerkingtreding van het besluit of wijziging.
4. De integrale tekst van dit besluit wordt op de website van de KNMG geplaatst (www.knmg.nl).

D.4. Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2018.
2. Indien de Staatscourant waarin de vaststelling van dit besluit en het instemmingsbesluit, bedoeld in artikel D.3., worden geplaatst, wordt uitgegeven na 31 december 2017, treedt dit besluit in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst, en werkt zij terug tot en met 1 januari 2018.

D.5. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit urologie.

Utrecht, 8 november 2017

prof. dr. F. Scheele
voorzitter CGS

mr. M.C.J. Rozijn
secretaris CGS

CGS

Toelichting **Algemeen**

Dit besluit bevat de opleidings- en erkenningseisen voor het medisch specialisme urologie die afwijken van het Kaderbesluit CCMS of deze aanvullen.

Artikelsgewijs

Artikel A.1. Begripsomschrijvingen

Conform de gegeven definitie van het specialisme biedt de opleiding na voltooiing ervan de bevoegdheid om het specialisme uit te oefenen in zijn hele omvang. De opleiding bestaat uit een aantal onderdelen die op hoofdlijnen in dit besluit worden weergegeven. Deze zijn verder uitgewerkt in het landelijk opleidingsplan. Een meer gedetailleerde beschrijving van het profiel van de urologie is opgenomen in het landelijk opleidingsplan.

Artikel A.2. Opleidingsplan

In het Kaderbesluit CCMS is vastgelegd wie een landelijk opleidingsplan (LOP) opstelt en aan welke vereisten een opleidingsplan moet voldoen: het bevat tenminste een beschrijving van de inhoud van de opleiding, van de structuur van de opleiding, van de specialismegebonden competenties, de discipline overstijgende competenties etc. Door hier opleiding te omschrijven als de opleiding in de urologie die voldoet aan het opleidingsplan, wordt het opleidingsplan van de Nederlandse Vereniging voor Urologie (NVU) verankerd in de regelgeving van het CCMS. Deze omschrijving laat onverlet dat de opleiding ook aan de algemene eisen van het Kaderbesluit CCMS en van dit besluit moet voldoen.

Artikel B.1. Duur

Dit is een nadere invulling van het bepaalde in het Kaderbesluit CCMS. Deze duur is conform de aanbeveling van de Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) en is conform de minimale duur zoals bedoeld in bijlage V, punt 5.1.3., Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. De duur van de periode in de heekunde is conform de aanbeveling van de Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS). Over de verdere duur bepaalt de UEMS niets; de duur is conform de minimumduur zoals vastgelegd in Richtlijn 2005/36/EG.

Artikel B.2. Specialisme gebonden competenties

De specialisme gebonden competenties zijn gebaseerd op het algemene competentieprofiel van de medisch specialist, zoals vastgelegd in het kaderbesluit en opgenomen in het LOP. Aan de daar genoemde specialismegebonden competenties dient de uroloog aan het einde van de opleiding te voldoen.

Artikel B.3. Structuur

Lid 1: De structuur van de opleiding omvat een common trunk die bestaat uit de eerste anderhalf jaar van de opleiding heekunde (onder a.: het onderdeel heekunde), gevolgd door een verdere differentiatie in de urologie (onder b.: het onderdeel urologie).

Lid 2: Gedurende het onderdeel heekunde richt de aios zich op handelingen die voor het functioneren in een chirurgische kliniek essentieel zijn en specifiek in het heekunde opleidingsplan SCHERP beschreven zijn in de toevertrouwde handelingen en chirurgische vaardigheden. Hierin haalt de urologische aios een eindniveau B wat betreft de chirurgische vaardigheden (2) ("*handelt adequaat onder strikte supervisie*")

Lid 3: Het onderdeel urologie is ingericht rond negen kenmerkende beroepssituaties, die de kern van het beroep van de uroloog vormen. Binnen deze beroepssituaties zijn in het LOP zevenenzestig professionele activiteiten gedefinieerd, waarin de aios integraal in de CanMEDS competenties geobserveerd kan worden. Voor professionele activiteiten geldt dat als de aios voldoende groei doormaakt en aantoont een activiteit zelfstandig te kunnen uitvoeren, een lid van de opleidingsgroep kan besluiten de activiteit aan de aios toe te vertrouwen. Als alle professionele activiteiten van een kenmerkende beroepssituatie aan de aios zijn toevertrouwd kan de aios een bekwaamverklaring voor deze kenmerkende beroepsactiviteit aanvragen. Daarnaast is/zijn er differentiatiestage(s) in een vakinhoudelijk thema. De opleiding is afgerond als de aios een bekwaamverklaring heeft verworven voor alle kenmerkende beroepssituaties en een differentiatiestage heeft gelopen. Gedurende de opleiding wordt de aios op de werkplek getraind in voor de beroepsuitvoering relevante maatschappelijk thema's zoals medisch leiderschap, doelmatigheid, patiënt veiligheid etc.

Lid 4: Het is verplicht dat de aios tijdens het onderdeel urologie een differentiatie stage loopt in een vakinhoudelijk thema. Dit kan ook een wetenschappelijke stage zijn.

Lid 5: De getalenteerde aios heeft de mogelijkheid zich in overleg met zijn opleider te verdiepen in een maatschappelijk relevant thema zoals:

1. Interprofessioneel samenwerken

2. Technologische ontwikkelingen
3. Doelmatigheid
4. Patiënt participatie
5. Medisch leiderschap

Deze thema's kunnen in de loop van de tijd veranderen.

Artikel B.4. Inhoud

De inhoud van de opleiding in de urologie bestaat uit negen kenmerkende beroepssituaties, waarin voor die situatie kenmerkende professionele activiteiten zijn gedefinieerd.

Artikel B.7. Cursorisch onderwijs

De algemene verplichting voor de aios tot het volgen van cursorisch onderwijs gedurende ten minste een dag per maand, is vastgelegd in het Kaderbesluit CCMS. De hier beschreven de cursus stralingshygiëne is een specialisme specifieke - inhoudelijke - aanvulling voor de opleiding in de urologie. Daarnaast wordt ook ander specialisme specifiek cursorisch onderwijs aangeboden en daarvoor kan de aios de website van de NVU raadplegen.

